

der vil være rejst en Mistanke imod dem, som det maaske ikke altid vil være let for dem at faa bortvasket. Jeg mener derfor, at ikke alene det Administrationsapparat, som kræves for at undersøge de virkelige Prisaftaler, vil blive stort, men det vil blive i høj Grad forøget, fordi det skal beskæftige sig med en Række Undersøgelser af urigtige Anmeldelser.

Lovforslagets § 2 er en delvis Afskrivning af Venstres Forslag om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed. Jeg betragter denne Paragraf som en Indbydelse til Venstre til at medvirke til Lovforslagets Gennemførelse, men Venstre har jo kunnet modstaa Fristelsen, og man maa ogsaa indrømme, at der er meget væsentlige Udeladelser. Jeg antager, at det, som Venstre sætter allermest Pris paa, er det, som man ikke har taget med i dette Lovforslag. Jeg kan ikke se, at denne Paragraf har noget andet Formaal end at være Madding paa den Krog, der er sat ud for at fange Venstrømænd; thi nogen saglig Begrundelse for, at man gennem en særlig Paragraf skal erklære visse Aftaler for ugyldige, synes jeg ikke, der er, naar der i den efterfølgende Paragraf siges, at de samme Aftaler er ulovlige. Naar man fastsætter store Bøder og Straffebestemmelser, endog Fængselsstraf, for at afslutte saadanne Aftaler, maa det være overflødigt at have en særlig Paragraf, der siger, at disse Aftaler ogsaa er ugyldige. Man har Bødestraffe helt op til 10 000 Kr. eller Bøder indtil det dobbelte af den tilsigtede Fordel ved Afslutning af saadanne Aftaler. Hvis det klart fremgik af Lovforslaget, hvad der var lovligt, og hvad der var ulovligt, var der vel intet at sige til, at disse Straffebestemmelser var strenge; men naar det hele er saa uklart, at det for de erhvervsdrivende vil være overordentlig vanskeligt at fastslaa, om de opfylder Lovens Bestemmelser, eller om de ikke gør det, er disse Straffe særdeles strenge. Hvorledes skal det afgøres, om en Aftale direkte eller indirekte tilsigter at hindre eller hemme Prisfaldet? Jeg maa gaa ud fra, at erhvervsdrivende, der træffer en Aftale, eller Organisationer, der medvirker til en saadan, ikke tilsigter at hindre eller hemme Priset, det maa vel altid formodes, at Formaalet er at skabe sunde og nogenlunde gunstige Erhvervsforhold.

En anden Del af Bestemmelserne er særdeles klar, idet den forbyder alle Aftaler, der hidfører Prisforhøjelser. En Aftale mellem to næringsdrivende om en Prisforhøjelse, den være aldrig saa uangribelig, bliver gen-

nem dette Lovforslag erklæret for ulovlig. Hvis Rugprisen gaar 5 Kr. ned og Prisen paa Mel hos Møllerne og paa Brødet hos Bagerne bliver nedsat i Forhold dertil, og hvis dette efterfølges af en Opgang af tilsvarende Art, vil det være ulovligt for disse Mennesker at aftale, at der nu igen kommer en Forhøjelse af Priserne. Selv om Prisen paa ingen Maade forhøies udover det, der er ganske nødvendigt, vil, saaledes som dette Lovforslag er affattet, en saadan Forhøjelse være ulovlig. Hvis der sker en Lønforhøjelse — i Øjeblikket tænker man maaske ikke paa, at der kan ske Lønforhøjelse, men ingen kan jo vide, hvornaar Forholdene ændrer sig, og hvis denne Lovgivning ikke bliver midlertidig, men permanent, vil der maaske komme Tider, hvor Lønningerne gaar op —, vil det, at man aftaler, at en Lønforhøjelse lægges paa Varepriserne, efter dette Lovforslag blive en ulovlig Aftale. Hvis den højtærede Finansminister bliver nødsaget til at efterkomme det Krav om Nedgang af de direkte Skatter, som med saa stor Ret er fremme, men saa til Gengæld bliver nødt til at forhøje Afgiften paa enkelte Varer, vil det være ulovligt for de næringsdrivende at træffe Aftale om, at en saadan forøget Afgift skal efterfølges af en tilsvarende Prisforhøjelse. Ganske vist er der en Bestemmelse om, at den første Gang, noget saadant sker, kan man faa eftergivet den Straf, man ellers vilde ifalde, men i Gentagelsestilfælde vil Straffen blive effektiv. Her vil det maaske blive den højtærede Finansminister, der vil give Anledning til, at der bliver saadanne Gentagelsestilfælde, men ikke desto mindre vil det blive de næringsdrivende, som man vil kunne idømme Straffe.

Der findes en praktisk Bestemmelse i Lovforslagets § 3, der gaar ud paa, at alle der træffer kollektive Aftaler, skal anmelde det, det vil sige, at de, der træffer ulovlige, kollektive Aftaler, skal selv melde det. Det vil være en praktisk Bestemmelse, som maaske vil kunne finde Anvendelse paa andre Omraader, saaledes at de, der overtræder Landets Love, selv skal melde det. Men i øvrigt forekommer det mig, at den Krisesituation, vi er inde i, er en mærkelig Baggrund for en Lovgivning som den man her er inde paa. Den Prisnedgang, som Pristallet fastslaaer har fundet Sted, og som har gjort sig saa stærkt gældende gennem det sidste Aar, har bragt de næringsdrivende overordentlig store Tab, og det viser Ukendskab til det økonomiske Livs Love, naar man tror paa Muligheden af at holde et saadant Prisfald ude. Tvært-